
Talouspolitiikan arviointineuvoston raportti Juha Sipilän hallituksen finanssipolitiikasta 23.1.2019

Raportin keskeiset nostot

Lähde: <https://www.talouspolitiikanarviointineuvosto.fi/>

24.1.2019 Minna Punakallio
@MinnaPunakallio

Finanssipolitiikka kutakuinkin sopivaa

- Hallitus on lähes saavuttanut hallituskaudelle asettamansa finanssipoliittiset tavoitteensa (suluissa toteutuma)
  - » Julkisen talouden rahoitusasema (-0,4 % suht. BKT)
  - » Keskipitkän aikavälin rakenteellinen vaje (-0,8 % suht. BKT)
  - » Velkaantuminen suhteessa BKT:hen laskuun v. 2019
- Vuosien 2017 ja 2018 veronalennukset vaikeuttivat kuitenkin julkisen talouden vakauttamista

Hallituksen toimet riittämättömiä keskipitkällä aikavälillä

- Kestävyyssvajetta ei kurottu hallituskauden toimilla umpeen
- Kestävyyssvajearvio on kuitenkin pienentynyt hyvän suhdanteen ja rakenteellisen alijäämän pienenemisen kautta
- Kestävyyssvajearvio ei sisällä valmisteilla olevan sote-uudistuksen vaikutuksia eikä puolustusmenojen suunniteltua kasvua. Arvio olettaa, että viimeaikainen työllisyyden paraneminen ei ole pysyvää.
- Tulevalla hallituskaudella julkisen talouden välitön täysi sopeuttaminen kestävyysvajeen umpeenkuromiseksi ei todennäköisesti olisi parasta mahdollista politiikkaa
- Pidemmällä aikavälillä julkisen talouden sopeutus on kuitenkin välttämätöntä.

Hallitus on pienentänyt yksikkötyö- kustannuksia ja lisännyt työn tarjontaa

- Työllisyys on kohentunut hallituskauden aikana nopeasti.
- Työllisyyskasvua on edistänyt kansainvälinen kysyntä.
- Hallituksen toimien vaikutus työllisyyden kasvuun on todennäköisesti ollut huomattava, vaikka vaikutuksen suuruutta ei voidakaan tarkkaan arvioida.
- Hallituskaudella tehdyistä uudistuksista kilpailukyky sopimuksella on todennäköisesti ollut suurin vaikutus työllisyyteen.
  - » Muita esim. ansiosidonnaisten työttömyyskorvausten enimmäiskeston leikkaaminen, työn verotuksen alentaminen, etuuskien kasvun hillitseminen, varhaiskasvatuseräalennus, työttömien pakolliset ja säännölliset haastattelut, aktiivimalli
- Suurin työllisyyttä lisäävä uudistus on vuoden 2017 eläkeuudistus. Päätöstä eläkeuudistuksesta ei kuitenkaan tehnyt Juha Sipilän hallitus.

Maakuntauudistuksen ja valinnanvapauden yhtäaikainen toimeenpano on saanut alkunsa poliittisesta sopimuksesta. Vaikutukset epäselviä.

- Sote-uudistuksen vaikutukset ovat tutkimustiedon valossa epävarmoja.
  - » miten uudistus kasvattaa tuottavuutta
  - » miten uudistus saavuttaa julkisten menojen säästötavoitteen niin että palvelujen laadusta tai saatavuudesta ei tingitä
- Uudistuksen toimeenpanon kannalta keskeisiä kysymyksiä on yhä ratkaisematta.
  - » Suoran valinnan palveluntuottajien korvausmalli
  - » Työterveyshuollon jääminen uudistuksen ulkopuolelle
-

Kokeilukulttuuri

- Hallituksen lukuisten kokeilujen (terveydenhuollossa, työllisyydessä, perustulossa) vaikutusten arviointi jättää kuitenkin toivomisen varaa
  - » Parempi suunnittelu, selkeä verrokkiryhmä, jälkikäteisarviointi
- Testattavien mallien tulisi olla tarkasti rajattuja ja toteuttamiskelpoisia myös todellisina uudistuksina.